

SPIS TREŚCI

Wstęp • 11

Rozkaz NKWD nr 00485 | Katalog wymyślonych przestępstw | Polski rachunek krzywd

I. POLACY W ZWIĄZKU SOWIECKIM • 25

1.1. Polska droga do Rosji. Zesłańcy, emigranci zarobkowi, autochtoni i komuniści • 27

Idee mesjańskie | Nie tylko Dymitriada | Rozbiory – zniewolenie i kariera | Powrót do kraju | Ci, którzy zostali | Zesłańcy, emigranci zarobkowi, autochtoni i komuniści | Misja: sowietyzacja

1.2. Bycie Polakiem w Rosji. Mity i stereotypy • 37

„Swoi” i „obcy” Polacy | Polska mozaika | Narodowość przyszywana i narodowość ukrywana | Pierwszy naród ukarany

1.3. Rewolucja wszechświatowa kontra odrodzenie Rzeczypospolitej. Dylematy polskiej lewicy • 47

Komunizm pasuje Polakom jak siodło do krowy | 160 mln ludności, 150 języków, 57% nie-Rosjan | „Biura polskie”

1.4. „Polska autonomia socjalistyczna” w ZSRS • 63

Korienizacja | Marchlewszczyzna | Dzierżyńszczyzna | Autonomia w sowieckich miastach | Kamienskoje (Dnieprodzierżyńsk) | Polskie sądy | „Polska kultura proletariacka” | Polskie szkolnictwo | „Odrodzenie” języka polskiego | Polska literatura sowiecka | Polski teatr sowiecki | Wydawnictwa polskie | Polska prasa

1.5. II Rzeczpospolita a Polacy w ZSRS • 117

Polsko-sowiecka dyplomacja | Dwie sprzeczności w polityce ZSRS | Władze II RP – pragmatyczne i... bezradne | Polscy dyplomaci w czasie „wielkiego terroru”

1.6. „Polska wiara”. Katolik – zawsze Polak?! = 133

Katolicyzm = polskość | Zmienne losy Kościoła na sowieckiej ziemi |
Księża na ławie oskarżonych | Różne formy prześladowania katolicyzmu
| Likwidacja Kościoła katolickiego

II. „WIELKI TERROR” A POLACY ■ 157

2.1. Życie w ciągłym strachu. Stalinowski system represyjny = 159

Terror jako podstawa rządzenia | Terror antypolski | Zabójstwo Kirowa.
Kto za tym stoi? | Terror jako środek wychowawczy? | Rozprawa z opo-
zycją wewnątrzpartyjną

2.2. „Białopolacy”, „Polacy faszyci”. Propaganda sowiecka i kształtowanie
się obrazu Polaka wroga = 171

Panowie Polacy | Józef Piłsudski – przywódca faszyzmu polskiego

2.3. Polacy szpiedzi. Prowokacja POW = 179

Operacja „Triest” – prowokacja komunistyczna na dużą skalę | Polski
wywiad w ZSRS | POW | Zdrajcy II RP – pierwsze ofiary terroru | Dzier-
żyński i inni

2.4. Polski czynnik w moskiewskich procesach pokazowych = 193

Absurdalność oskarżycieli. Rozstrzelać natychmiast | Szkoła potworne-
go kłamstwa Andrzeja Wyszynskiego

2.5. Polak komunista – też wróg. Jak zlikwidowanie KPP wpłynęło na los
Polaków w ZSRS? = 205

Polscy komuniści podzieleni | Stalin jako specjalista partyjny do spraw
polskich | „Błąd majowy” | Żydzi winni? | Totalne zniszczenie polskiego
aparatu komunistycznego

III. „OPERACJA POLSKA” ■ 219

3.1. „Łagodne” represje lat dwudziestych i trzydziestych. Polityka partii
komunistycznej w sprawie polskiej. Kto wymyślił POW? = 221

Naiwność Polaków wobec rzeczywistych zamiarów władz | „Krakowiak”
jako dowód zdrady | „Walka klasowa” czy walka o przetrwanie? | Kolek-
tywizacja – wyrok śmierci na polskości kresowej | Złamanie kręgosłupa

polskiemu chłopstwu | „Jedność narodowo-religijna” | Polacy jako symbol władzy komunistycznej? Skarbkowszczyzna

3.2. Likwidacja autonomii polskiej i wysiedlenie ludności polskiej z Ukrainy = 247

Tajne posłanie z Moskwy | Koniec Marchlewszczyzny | Polakom nie można wierzyć | Jesteśmy znowu Ukraińcami | Polscy aktorzy – też szpiedzy Do Kazachstanu

3.3. „Operacja polska” – fundament „wielkiego terroru” = 261

Zniszczyć ukrytego wroga wewnętrznego | Pierwszy naród ukarany | Naiwność ponad miarę. Za chlebem do komuny! | Obłąd | Główny szpieg polski – Józef Unslicht | Polscy kułacy na pierwszy ogień | „Operacja polska” – wzorzec dla innych operacji narodowościowych | Krwawe żniwo | Zbrodnicze „albumy” | Żony i dzieci skazańców? Winne!

3.4. „Operacja polska” na Ukrainie = 295

Polscy szpiedzy są wszędzie... | Zabójstwo I sekretarza ukraińskiej kompartii Stanisława Kosiora i jego trzech braci | Wspólny polsko-ukraiński spisek antykomunistyczny | „Pisz na Berdyczów” | Pierwszy „Katyń” | Ludobójstwo?

3.5. „Operacja polska” na Białorusi = 313

Likwidacja autonomii polskiej | Najwyższe kierownictwo republiki pełne polskich szpiegów | Białoruskie NKWD – przodownik terroru antypolskiego | Tomasz Dąbal – szpieg-fantasta | Oczyszczenie pasa przygranicznego

3.6. Zniszczenie polskiej diaspory w Moskwie, Leningradzie i innych regionach kraju = 331

Koniec polskiej prasy komunistycznej | Na Syberii i w GUŁagu też szpiegują Polacy | Szczególna „troska” NKWD o Polaków na kolei

3.7. „Operacja polska” w Armii Czerwonej i NKWD = 347

NKWD – GPU w rękach Polaków? | „Bohater” wojny polsko-bolszewickiej marszałek Tuchaczewski na usługach polskiego wywiadu | Pierwszy czerwony admirał Roman Muklewicz | Michał Lewandowski – niedoszły pogromca Japończyków | Żona Polka jako dowód szpiegostwa |

Rozkaz 200III | Rokossowski. Cena przetrwania | Ocaleni z „rzezi” | Rozprawa „Kata” z „katami mniejszymi”

3.8. Stalin rozkazuje: zatrzymać terror. Zakończenie „operacji polskiej” = 377

Wódz odmawia Jeżowowi | Za ostro, zbyt absurdalnie... Nadużycia NKWD | Upadek „żelaznego narkoma” | Dlaczego zatrzymano machinę terroru? | Ofiary „operacji polskiej” 1937–1938

Zakończenie = 395

Nienawiść do Polaków czy pragmatyzm Stalina? | Pięć przyczyn ludobójstwa

Dodatek A – Badacze. Historycy wobec „operacji polskiej” = 401

Dodatek B – Kontrowersje wokół liczebności. Ilu Polaków było na łasce Stalina? = 407

Statystyka – sowiecka broń ideologiczna | Skąd brać wiarygodne dane o liczbie Polaków w Rosji? | Sowiecki spis powszechny | Polska statystyka międzywojenna | Skąd te różnice? | Ilu ich było?

Dodatek C – „Biura polskie” – nieznana karta w historii polskiego komunizmu = 423

Źródła = 429

Archiwalia | Prasa | Wydawnictwa źródłowe | Pamiętniki i wspomnienia | Monografie, opracowania

Indeks nazwisk = 439